

Weena en na 1348 ook het gebied van de Schie met een groot stuk van Holland, in het zuiden de Merwe, de stroom waar noord en zuid elkaar ontmoetten. En ook wees ik reeds erop, dat Rotterdam geen uitzondering maakte op het meerendeel der middeleeuwsche steden, als hier de dwarsverbinding al niet beter verzorgd werd dan elders, zij het dan ook dat men tegen het einde van de 14e eeuw op tal van plaatsen de kruisende waterlopen overbrugd had.

De eerste opzet van de landstad beschouwende, moet men elke gedachte aan passer en potlood loslaten. De oudste omtrek werd bepaald door de delta van de Rotte met drie, wat men toen waande vaste, hoekpunten, die niet bij toeval ontstonden maar volkomen logisch hun plaats innamen: Weena in het noorden, Bulgersteyn in het zuidwesten, de scheiding van Kralingen in het zuidoosten. De basis van den driehoek was de rivierdijk, de zijden, die elkaar ontmoeten in het toppunt Weena, werden gevormd door de Leuve of de poelen die daarvan na verslibbing waren overgebleven, in het westen, door den oostelijken Rotte-uitloop in het oosten. De driehoek had dus min of meer natuurlijke grenzen. Daarbinnen lag in den zuidwestelijken hoek, bij Bulgersteyn, in de tweede helft der 13e eeuw de wijk van het Roode Sant met haar kapel, aansluitende bij den dijk en den uiterdijk, de havenwijk, welke te zamen vormden de agglomeratie Rotterdamme, aan welker bewoners zooals gezegd het tweede charter van 1299 tolvrijheid gaf. Op de strook uitgaande van den top van den driehoek naar het zuiden, naar den dijk, ontstond een menschenleeftijd later ten westen van den middelsten Rotte-uitloop de nederzetting die toen zeer karakteristiek de Nieupoirte¹⁾, de nieuwe stad, werd genoemd; aan de andere zijde van de Rotte, in 's-Gravenambacht, verrees de buurt van de Lombardstraat, welke naam reeds duidt op geld- dus handelsverkeer van eenige beteekenis. Reeds in 1393 werd door den Graaf aan den toenmaligen lombardier van Rotterdam het recht verleend tot het houden van een wisselbank.

1) De oudst bekende rentebrief betreffende een huis, dat blijkens de aanduiding in de Nieupoirte moet gelegen hebben, is van 1335 (Bronnen IV no. 449).